Tuija Talsi, neuvotteleva virkamies
Ympäristöministeriö
30.5.2018

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Asia: U 8/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi energiaunionin hallintomallista

Ympäristövaliokunta on pyytänyt ympäristöministeriöltä lausuntoa energiatehokkuusdirektiiviä koskevasta jatkokirjelmästä. Ympäristöministeriö yhtyy valtioneuvoston jatkokirjelmässä esitettyyn kantaan.

Komission hallintomalliasetusehdotus panee osaltaan Eurooppa-neuvoston lokakuussa 2014 sopimia EU:n 2030 ilmasto- ja energiapolitiikan puitteita ja siten tukee tavoitetta vähentää kasvihuonekaasupäästöjä EU:n sisäisesti vähintään 40 prosenttia koko talouden laajuisesti vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 1990 tasoon. Asetusehdotus liittyy siten läheisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston juuri hyväksymiin asetuksiin, jotka koskevat päästökauppasektorin ulkopuolisten toimialojen päästövähennyksiä vuosina 2021-2030 ja päästövähennysten jakautumista jäsenvaltioiden kesken (ns. taakanjakoasetus) sekä maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä ja poistumia sekä niiden sisällyttämistä EU:n 2030 ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin (ns. LULUCF –asetus).

Hallintomalliehdotuksen mukaan kunkin jäsenvaltion tulee laatia niin sanottu integroitu kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma, jossa tulee ilmoittaa muun muassa päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden päästövähennysvelvoitteet ja vuosittaiset päästökiintiöt lineaarisella tavoitepolulla vuosina 2021-2030 sekä LULUCF-sektoria koskevat velvoitteet ja niiden toteutuminen. Näiden suunnitelmien ja hallintomalliasetukseen sekä yllämainittuihin asetuksiin sisältyvien, jäsenvaltioita koskevien seuranta- ja raportointivelvoitteiden avulla komissio varmistaa, että jäsenvaltiot toteuttavat riittävät päästövähennystoimet ja siten pysyvät sillä päästövähennyspolulla, joka on edellytys EU:n yhteisten päästövähennysvelvoitteiden toteuttamiseksi ja joihin EU on sitoutunut myös kansainvälisesti Pariisin ilmastosopimuksessa.

Hallintomalliehdotuksella jäsenvaltiot velvoitettaisiin laatimaan myös pitkän aikavälin päästövähennysstrategiat 30 vuoden aikajänteellä. Ympäristöministeriö korostaa, että hallintomalliehdotus tukee myös tältä osin Pariisin sopimuksen tavoitteita; Pariisin sopimuksessa kaikkia sopimusosapuolia kehotetaan laatimaan puolen vuosisadan pitkän aikavälin kasvihuonekaasupäästöstrategiat vuoteen 2020 mennessä.

Hallintomalliasetuksella koottaisiin yhteen merkittävimmät jäsenvaltioita koskevat energia- ja ilmastopolitiikan seuranta- ja raportointivelvoitteet, minkä seurauksena useita vastaavia, jo olemassa olevia velvoitteita voitaisiin kumota. Ympäristöministeriön mielestä on hyvä, jos asetuksella voidaan yhdenmukaistaa osin päällekkäistä energia- ja ilmastoraportointia siten, että saavutetaan synergia- ja kustannushyötyjä. Vaikka hallinnollisen taakan keventämisen ja raportoinnin yksinkertaistamisen ja kustannustehokkuuden tulisi olla avainasemassa, tämä tavoite ei ympäristöministeriön mielestä tämä tavoite kaikilta osin toteudu asetusehdotuksen nykyisessä muodossa. Tämä asia on kuitenkin hyväksyttävissä neuvottelujen tässä vaiheessa, jossa vielä avoinna olevat kysymykset koskevat pääosin muita kuin raportointiin ja hallinnolliseen taakkaan koskevia kysymyksiä.